

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет політичних наук

Кафедра міжнародних відносин та зовнішньої політики

“ЗАТВЕРДЖУЮ

”

Перший проректор

Котляр І.О.В.

“19” 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Світові аналітичні та експертні центри дослідження міжнародних відносин

Спеціальність 014.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)»

Розробник

Шевчук О.В.

Завідувач кафедри розробника

Шевчук О.В.

Завідувач кафедри спеціальності

Міронова І.С.

Гарант освітньої програми

Підберезних І.Є.

Декан факультету /директор інституту (до якого відносяться спеціальності)

Хмель А.О.

Т.в.о. директора НН ІПО

Зуб К.М.

Начальник НМВ

Шкірчак С.І.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Найменування дисципліни	Світові аналітичні та експертні центри дослідження міжнародних відносин
Галузь знань	01 «Освіта/Педагогіка»
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)
Освітня програма	Середня освіта (Історія та громадянська освіта. Правознавство)
Рівень вищої освіти	Магістр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс навчання	5
Навчальний рік	2024-2025
Номер(и) семестрів (триместрів):	Заочна форма 15, 16
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4,5 кредити / 135 годин
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	6 10 119
Відсоток аудиторного навантаження	12 %
Мова викладання	Українська
Форма проміжного контролю (якщо є)	-
Форма підсумкового контролю	залік

Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Мета дисципліни: полягає у формуванні комплексу знань щодо еволюції розвитку світових аналітичних центрів та їх вплив на світову політику.

Завдання курсу:

- ✓ правильно застосовувати методи і методики аналізу й прогнозування зовнішньої політики;
- ✓ розробляти аналітичні моделі міжнародних відносин для дослідження конкретних міжнародних ситуацій;
- ✓ використовувати сучасні методики обробки інформаційних потоків та підготовки аналітичних матеріалів;
- ✓ здійснювати інформаційно-аналітичну роботу шляхом моніторингу сучасних політичних процесів.

Розроблена програма відповідає освітній програмі та орієнтована на **формування компетентностей**:

Інтегральна компетентність. Здатність вирішувати складні задачі, проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується комплексністю і невизначеністю педагогічних умов організації освітньо-виховного процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.

ЗК8. Письмове й усне професійне спілкування державною мовою, вміння використовувати знання другої (іноземної) мови для навчальної та наукової діяльності.

ЗК9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності української та громадянської ідентичності, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина.

Компетентності спеціальності: фахові (ФК), предметні (ПК)

ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

ФК8. Здатність працювати у міжнародному контексті і реалізовувати спільні проекти предметної області з європейськими та євроатлантичними інституціями.

ПК1. Знати закони наукового, соціального і професійного мислення, володіння комплексним, інтеграційним, історичним, динамічним, ситуаційним, системним підходами до наукового аналізу, здатність практично послуговуватись методами історичного дослідження.

ПК2. Вміти визначати та застосовувати теоретичні поняття, положення, концепції для аналізу й пояснень історичних фактів, явищ, процесів, використовувати комплекс наукових дефініцій для вирішення науково-практичних завдань.

ПК3. Знати та розуміти наукові основи певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу у національному, європейському та світовому контекстах.

ПК4. Оволодіння основними історичними концепціями, поняттями, судженнями; здатність критично оцінювати результати наукових досліджень, висувати гіпотези, вибудовувати моделі процесів і явищ української та всесвітньої історії.

ПК6. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ПК7. Прагнення до саморозвитку та самовдосконалення у науково-педагогічній діяльності, обізнаність у власних силах, здатність до рефлексії та самоаналізу.

ПК8. Виявляти знання та розуміння наукових основ певної тематичної області, методології дослідження історичного процесу у національному, європейському та світовому контекстах та вміти моделювати їх у зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання.

ПК9. Здатність до соціальної комунікації; розуміння та сприйняття принципів толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки, здатність попереджувати та вирішувати конфлікти.

Програмні результати навчання:

загально-предметні (РН), фахові (ПРН)

РН1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, історії, громадянської освіти, основ правознавства у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН2. Демонструє вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.

РН5. *Описує методику розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.*

РН9. *Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов освітнього процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.*

РН13. *Демонструє здатність діяти автономно і в команді.*

РН14. *Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.*

РН15. *Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній, громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.*

РН16. *Інтегрує знання основ теорії держави і права, публічного, приватного права у професійну діяльність, проєктує знання з основ правознавства на історичні події, процеси та явища сьогодення.*

ПРН1. *Застосовувати наукову критику до аналізу поглядів дослідників минулого, робити власні узагальнення щодо теоретичного і методичного рівня наукових праць з історії.*

ПРН4. *Аналізувати правові та інституціональні виміри співробітництва України та ЄС, виявляти перспективи та наслідки сучасних інтеграційних процесів і місця в них України.*

ПРН5. *Орієнтуватися в міжнародному політичному житті, геополітичній обстановці, аналізувати суспільні явища й узагальнювати політичний досвід.*

ПРН8. *Критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив інформації на свідомість і розвиток всіх учасників освітнього процесу, на прийняття рішень.*

ПРН12. *Здатність до соціальної взаємодії, займати активну громадянську позицію та робити усвідомлений вибір в умовах сучасного політичного плюралізму.*

ПРН13. *Здатність до практичного застосування нових ідей, пропозицій, освітніх практик з метою цілеспрямованого вдосконалення, безперервного і самоорганізованого навчання.*

ПРН14. *Здатність до співпраці та інтеграції в прагненні до мети спільно з іншими людьми, відомствами, організаціями, активної участі у командній роботі, безвідносно до фонових знань та бачень визначених завдань.*

ПРН15. *Здатність працювати результативно в групах, щоб локалізувати, отримати та опрацювати дані для вирішення завдання дослідження та брати відповідальність за організацію періодів роботи.*

Програма навчальної дисципліни

Заочна форма:

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1	Аналітичні центри: проблема визначення та типології	2		15
2	Аналітичні центри в західній політичній традиції: історія і особливості розвитку	2		15
3	Аналітичні центри в східній політичній традиції: історія і особливості розвитку	2		15

4	Перше покоління. Державні аналітичні центри 1910-і - 1940-і рр.		2	15
5	Друге покоління. Аналітичні центри, що працюють за контрактом 1950-ті - 1970-ті рр.		2	15
6	Третє покоління. Аналітичні центри «адвокатського дії». 1970-1980 рр.		2	15
7	Четверте покоління. Фабрики думки, що досліджують майбутнє		2	14
8	Аналітичні центри України		2	15
	Всього за курсом	6	10	119

Зміст навчальної дисципліни

План лекцій

№	Тема заняття / план
1	Аналітичні центри: проблема визначення та типології 1. Аналітичні центри - проблема визначення. 2. Центри публічної політики: зміст діяльності та результати 3. Традиційні науково-дослідні організації.
2	Аналітичні центри в західній політичній традиції: історія і особливості розвитку 1. Перший етап становлення недержавних структур організації науково-ідеологічного співтовариства - США (перші роки XX століття). 2. Адміністрація Теодора Рузвельта (1901-1908): власний курс на зовнішньо-економічну і зовнішньополітичну експансію.
3.	Аналітичні центри в східній політичній традиції: історія і особливості розвитку 1. Азійські мозкові центри як майданчик для діалогу із зарубіжними експертами. 2. Китай. Створення ідеологічних мозкових центрів «радянського» типу.

План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

№	Тема заняття / план
1	Тема 1. Перше покоління. Державні аналітичні центри 1910-і - 1940-і рр. (2 год.) 1. Аналітичні центри, як інститут сучасної політичної системи, США. 2. «Фонд Карнегі за міжнародний мир»: зміст діяльності та результати 3. Гуверівський інститут при Стенфордському університеті. Інститут державного випробування, попередник Інституту Брукінгса.
2	Тема 2. Друге покоління. Аналітичні центри, що працюють за контрактом 1950-ті - 1970-ті рр. (2 год.) 1. Характерні риси: комерціалізація. Конкуренція груп впливу і партій у владі. 2. Проведення маркетінгових досліджень. Залучення сторонніх експертів за контрактом. 3. Корпорація «RAND» як конструкторський центр.
3	Тема 3. Третє покоління. Аналітичні центри «адвокатського дії». 1970-1980 рр. (2 год.) 1. Центри «адвокатської дії» - сутність та зміст діяльності. 2. Фонд «Спадщина» (Heritage Foundation). Стратегічна мета: громадський контроль за політикою політика США відповідає консервативним цінностям.
4	Тема 4. Четверте покоління. Фабрики думки, що досліджують майбутнє (2 год.) 1. Гудзонівський інститут (Hudson Institute) та проблематика екологічних проблем і проблем вичерпності світових ресурсів. 2. Інститут майбутнього (Institute for the Future).

5	Тема 5. Аналітичні центри України (2 год.) 1. Співпраця українських і європейських аналітичних центрів: реалії та перспективи 2. Механізми співпраці аналітичних центрів та органів центральної та місцевої влади. 3. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова, «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, Центр політико-правових реформ та Український незалежний центр політичних досліджень тощо.
---	--

Завдання для самостійної роботи

Відповідь на семінарському занятті – це активна участь у обговоренні всіх питань, що виносяться на семінар, підкріплення доповіді цитатами та посиланнями на літературу. Вільне володіння матеріалом доповіді, що дозволяє задавати та відповідати на питання по темі.

Підсумкова контрольна робота – завдання, яке виконується безпосередньо за темами лекційних занять і проводиться відповідно до кількості розділів. В ній мають бути розкриті основні аспекти одного з варіантів, дана характеристика різних складових даної теми згідно плану лекції. Контрольна робота складається із 3-х питань.

Доповідь – завдання, яке передбачає коротко та інформативно розкрити обрану із переліку тему. Темі доповідей розширюють знання з кожної теми, винесеної на семінарське заняття.

Презентація – підготовка 8-10 слайдів на задану тему дослідження

Реферат — це чітко структурована письмова робота, наявність плану посилань та списку літератури є обов'язковим. Виконується на аркушах А4 (шрифт Times New Roman 14, інтервал 1,5, поля 2, 2, 2, 1; нумерація сторінок обов'язкова) зшивається. Загальний обсяг має бути не менше 12 сторінок і не більше 20 сторінок. Тематика міститься у програмі курсу.

Для підготовки реферату необхідне більш глибоке вивчення літератури, включаючи додаткову. Необхідно логічно й аргументовано викласти актуальність обраної теми, точки зору дослідників щодо досліджуваної проблеми, зробити самостійні висновки та з урахуванням сучасних вимог оформити науково-довідковий апарат. Реферат має продемонструвати знання і розуміння обраної студентами теми, а також відповідати вимогам наукової аргументації. Щодо досліджуваної тематики навчального курсу це означає, що в рефераті обов'язково слід показати рівень розробленості теми, при розкритті її посилатися на сучасну наукову дискусію з проблем методології політичної аналітики.

Загалом написання реферату має підтвердити вміння студента самостійно: визначати наукову проблему; узагальнювати та аналізувати навчальну й наукову літературу; використовувати набуті в процесі навчання теоретико-методологічні знання й практичні навички в аналізі реальних політичних проблем.

ТЕМАТИКА ДОПОВІДЕЙ:

1. Аналітичні документи: загальні принципи складання.
2. Аналітичні документи: типи і класифікація: огляд преси, інформація, інформаційний лист, аналітична записка, політичний портрет.
3. Методика порівняння аналітичних центрів.
4. Вплив західних демократичних цінностей на діяльність перших аналітичних центрів.
5. Аналітичні центри – центри маніпулювання суспільною думкою.
6. Вплив східного політичного авторитаризму на діяльність аналітичних центрів.
7. Фонд Карнегі за міжнародний мир»: зміст діяльності та результати.
8. Корпорація «RAND» як конструкторський центр.
9. Центри «адвокатської дії» - сутність та зміст діяльності.

10. Гудзонівський інститут та проблематика екологічних проблем і проблем вичерпності світових ресурсів.

11. Екологічна криза – фрустраційний пік.

12. Механізми співпраці аналітичних центрів та органів центральної та місцевої влади в Україні.

13. Аналітичні документи: типи і класифікація.

14. Взаємодія експертної спільноти та політичної еліти: дослідження традицій (на прикладі США, Великої Британії).

15. Поняття «мозкового центру» у зарубіжних аналітичних дослідженнях та політична практика.

ВИМОГИ ДО ДОПОВІДІ

- обсяг від 5 до 7 аркушів;
- використання не менше ніж 5 джерел інформації;
- наявність посилань на цитування, таблиці, статистичні матеріали;
- висловлювання власної думки.

Доповідь має захищатися усно на семінарському занятті

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

З КУРСУ «СВІТОВІ АНАЛІТИЧНІ ТА ЕКСПЕРТНІ ЦЕНТРИ ДОСЛІДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН»

1. Інтелектуальна підтримка політики у традиційному та сучасному суспільстві. Причини професіоналізації, спеціалізації та інституціоналізації експертних знань.
2. Фактори інтелектуальної еволюції підтримки зовнішньополітичної діяльності: інституціоналізація наукової діяльності, ускладнення політичного процесу децентралізацією політичної системи.
3. Історичні моделі середовища інтелектуальної діяльності.
4. Інституційний підхід: інститути, структури, функції та процедури.
5. Актори - орієнтований підхід: агенти, актори та автономні суб'єкти, позицій та політичних стратегій.
6. Поняття «мозкового центру» у зарубіжних аналітичних дослідженнях і політичних практиках: на прикладі RAND - корпорації.
7. Функції аналітичних центрів («мозкових центрів»). Критерії класифікації (історичної, функціональної, ідеологічної, критерій впливу).
8. Типи Think Tanks у США
9. «Мозкові центри» та американська зовнішня політика: історія питання
10. Інститути політичних досліджень: Brookings Institution.
11. Академічні аналітичні центри США: Гуверівський інститут війни, революції та миру Стенфордський університет, Американський інститут миру.
12. Ідеологічно орієнтовані аналітичні центри США (на прикладі Heritage Foundation).
13. «Мозкові центри» та зовнішньополітичний процес Канади
14. «Мозкові центри» та зовнішньополітичний процес Австралії
15. «Мозкові центри» та зовнішньополітичний процес Нової Зеландії
16. «Мозкові центри» та зовнішньополітичний процес КНР
17. «Мозкові центри» та зовнішньополітичний процес Тайваню
18. «Мозкові центри» та зовнішньополітичний процес Республіки Корея
19. «Мозкові центри» та зовнішньополітичний процес Японії
20. Порівняльний аналіз українських та західних аналітичних центрів.
21. Методологічні підходи щодо оцінки впливу аналітичних центрів на зовнішньополітичний процес.

ВИМОГИ ДО РЕФЕРАТІВ

Реферати повинні мати:

- обсяг від 15 до 25 аркушів;

- використання не менше ніж 15 джерел інформації (окрім підручників);
- наявність посилань на цитування, таблиці, статистичні матеріали;
- висловлювання власної думки.

Реферат – це невелике за обсягом наукове дослідження студента.

Підготовка реферату є однією з важливих форм самостійного, навчального, наукового дослідження під час освоєння студентами курсу зазначеної навчальної дисципліни.

Навчальною метою написання реферату є більш глибоке засвоєння тієї частини знань, що отримується під час занять, та їх творче розширення в процесі самостійної роботи з літературою, а також перевірка рівня підготовленості студентів з окремих розділів навчальної дисципліни та вміння застосування набутих знань та навичок до комплексного виконання конкретного завдання.

Виховною метою самостійної дослідницької роботи є поглиблення у студентів – майбутніх фахівців з міжнародних відносин почуття гордості та відповідальності за свою справу, прагнення подальшого самовдосконалення своїх знань.

Розвиваючою метою є розвиток у студентів вміння творчо, свідомо та обізнано підходити до навчального процесу, вміння логічно аналізувати навчально-наукову інформацію, нормативну базу та наукову літературу, застосовувати набуті вміння та навички в практичній діяльності.

Реферати пишуться з основних та найбільш актуальних тем навчальної дисципліни. В них на основі аналізу та узагальнення наукового матеріалу порівнюються різні погляди науковців на певну проблему і визначається власна позиція студента з викладом відповідних аргументів.

Реферат як перша спроба самостійного дослідження, сприятиме формуванню у майбутніх фахівців власних наукових поглядів з певного напрямку знань, сприятиме їх продовженню у майбутніх наукових пошуках.

Реферат повинно бути належним чином оформлений. На титульному аркуші студент повинен зазначити назву вузу, кафедри, повну назву теми реферату, своє прізвище та ініціали, також вчену ступінь, звання, прізвище та ініціали наукового керівника, місце та рік написання реферату.

Для написання реферату студент повинен скласти план, який розкриває зміст обраної теми. План реферату, як правило, включає вступ, в якому коротко обґрунтовується актуальність обраної теми, основні питання, що розкривають зміст теми реферату і закінчення, де формуються висновки, оцінки, пропозиції.

Викладення матеріалу повинно бути стислим, точним, послідовним, самостійним. Плагіат наукових праць з обраної теми не допускається. Механічно переписані роботи оцінюються на задовільно і повертаються студентові для повторного виконання. В кінці реферату обов'язково наводиться список використаних джерел.

При написанні реферату слід робити посилання з зазначенням прізвища та ініціалів автора або авторів, назви книги або статті, місця і року видання, сторінки.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Підготувати презентацію (яка розкриває одне з питань, 8-10 слайдів)

1. Американський інститут миру: практичні підходи до вирішення міжнародних конфліктів
2. Фонд Спадщини: вплив на процес обговорення питань національної безпеки
3. Порівняльний аналіз Центру Разумкова та Фонду Карнегі (США)
4. Центр стратегічних та міжнародних досліджень (CSIS, США): як працює «мозковий центр»
5. Інститут Брукінгса (США): як працює «мозковий центр»
6. Гуверівський інститут війни, революції та миру Стенфордського університету (США): як працює «мозковий центр»

7. RAND Corporation (США): як працює «мозковий центр»
8. Корейський Інститут розвитку (Південна Корея): як працює «мозковий центр»
9. Інститут Фрейзера (Канада): як працює «мозковий центр»
10. Heritage Foundation (США): як працює «мозковий центр»

Забезпечення освітнього процесу

Використання проєктора.

Підсумковий контроль перелік запитань до заліку

1. Аналітичні центри - проблема визначення.
2. Центри публічної політики: зміст діяльності та результати
3. Традиційні науково-дослідні організації.
4. Аналітичні центри як інструменти вивчення зовнішньополітичної діяльності
5. Аналітичні центри, як інститут інтелектуальної підтримки зовнішньої політики: поняття, визначення, відмінні риси та типологія
6. Перший етап становлення недержавних структур організації науково-ідеологічного співтовариства - США (перші роки XX століття).
7. Адміністрація Теодора Рузвельта (1901-1908): власний курс на зовнішньо-економічну і зовнішньополітичну експансію.
8. Азійські мозкові центри як майданчик для діалогу із зарубіжними експертами.
9. Китай. Створення ідеологічних мозкових центрів «радянського» типу.
10. Аналітичні центри, як інститут сучасної політичної системи США.
11. Аналітичні центри та зовнішньополітичний процес США
12. «Фонд Карнегі за міжнародний мир»: зміст діяльності та результати
13. Гуверівський інститут при Стенфордському університеті. Інститут державного випробування, попередник Інституту Брукінгса.
14. Характерні риси: комерціалізація. Конкуренція груп впливу і партій у владі.
15. Проведення маркетінгових досліджень. Залучення сторонніх експертів за контрактом.
16. Корпорація «RAND» як конструкторський центр.
17. Центри «адвокатської дії» - сутність та зміст діяльності.
18. Фонд «Спадщина» (Heritage Foundation). Стратегічна мета: громадський контроль за політикою політика США відповідає консервативним цінностям.
19. Гудзонівський інститут (Hudson Institute) та проблематика екологічних проблем і проблем вичерпності світових ресурсів.
20. Інститут майбутнього (Institute for the Future).
21. Співпраця українських і європейських аналітичних центрів: реалії та перспективи
22. Аналітичні центри та зовнішньополітичний процес Китайської Народної Республіки та Тайваню
23. Аналітичні центри та зовнішньополітичний процес Республіки Корея
24. Аналітичні центри та зовнішньополітичний процес Японії
25. Порівняльний аналіз аналітичних центрів та їх ролі у зовнішньополітичному процесі країн Європи та АТР
26. Однорідний планетарний розвиток та його особливості за Ф. Фукуямою.
27. Механізми співпраці аналітичних центрів та органів центральної та місцевої влади.
28. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова, «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, Центр політико-правих реформ та Український незалежний центр політичних досліджень тощо.

29. Російська «гібридна війна» проти України: практика застосування нового концепту.

30. Форми діяльності та ресурси «мозкових центрів» України.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Рівень вищої освіти **другий магістерський**

Спеціальність 014 Середня освіта

Предметна спеціальність 014.03 Середня освіта (Історія та громадянська освіта)

Триместр 16

Навчальна дисципліна **Світові аналітичні та експертні центри дослідження міжнародних відносин**

ЗАЛІКОВИЙ БІЛЕТ № 1

1. Аналітичні центри - проблема визначення.

2. Форми діяльності та ресурси «мозкових центрів» України.

Затверджено на засіданні

кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики

Протокол № _____ від « _____ » _____ 2024 року

Завідувача кафедри _____ **О.В. Шевчук**

Екзаменатор _____ **О.В. Шевчук**

** Відповідь на кожне питання білету оцінюється 15 балів максимум*

Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1	Усні відповіді на семінарських заняттях	5*5=25
2	Презентація	15
3	Доповідь	15
4	Реферат	15
5	Залік	30
	Всього	100

Відповідь на семінарі оцінюється за 5-бальною шкалою, де 5 балів студент отримує за повну відповідь на питання семінару, яка передбачає виклад теоретичної частини питання та проекцію на власне магістерське дослідження.

Презентація оцінюється:

11-15 балів – 10-12 слайдів, які повністю розкривають питання; слайди є авторськими, презентація закінчується підсумками – власними висновками автора; слайди – це інформація, а не ілюстрації до теми.

6-10 балів – 8-10 слайдів, які повністю розкривають питання; відсутні авторські висновки; слайди частково авторські, а частково є компіляцією наукових думок.

1-5 балів – слайдів менше 8; слайди не є авторськими, а є компіляцією наукових думок.

Доповідь оцінюється:

11-15 балів – доповідь містить вичерпну відповідь на обране питання, має авторські висновки та рекомендації; оформлення відповідає вимогам та захищена на занятті.

6-10 балів – доповідь містить вичерпну відповідь на обране питання, висновки та рекомендації не є повністю авторськими, а є адаптованою версією думок різних науковців; оформлення відповідає вимогам та захищена на занятті.

1-5 балів - доповідь містить вичерпну відповідь на обране питання, відсутні висновки; є помилки в оформленні та захищена на занятті.

Реферат оцінюється:

11-15 балів – реферат оформлено відповідно до вимог, вступ структурований (має актуальність, мету, об'єкт, предмет, завдання дослідження та його структуру), література оформлена відповідно до вимог; розділи розкривають тему; висновки є авторськими.

6-10 балів - реферат оформлено відповідно до вимог, вступ структурований (має актуальність, мету, об'єкт, предмет, завдання дослідження та його структуру), є помилки в оформленні літератури; розділи розкривають тему; висновки є частково авторськими.

3-5 балів - реферат оформлено відповідно до вимог, у вступі відсутні деякі структурні елементи, є помилки в оформленні літератури; розділи розкривають тему; висновки є частково авторськими.

1-2 бали - розділи розкривають тему; висновки є частково авторськими; оформлення виконано близько до вимог, але з помилками.

Залік є підсумковою формою контролю знань студентів і проводиться в усній чи письмовій формі. Робота студентів оцінюється за підсумками виконання основних видів завдань. Якщо студент не відвідував курс лекцій, семінарські заняття і не виконав контрольні заходи, а, отже, не набрав необхідної кількості балів, то він, не допускається до складання заліку.

Оцінювання результатів навчальної діяльності студентів здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей студентів і передбачає диференційований підхід в його організації.

Оцінюватися може виконання студентами будь-яких навчальних завдань, під час роботи над якими студенти демонструють власне аналітичне мислення: розгорнуті і стислі усні відповіді, письмові роботи, виступи в дискусіях тощо.

При цьому враховується:

- розуміння студентами взаємозв'язків між міжнародно-політичними подіями, уміння порівнювати, пояснювати, аналізувати та критично оцінювати факти;
- самостійність мислення;
- використання різних джерел знань у сфері міжнародних відносин, з розумінням їх особливостей, умінням їх характеризувати і оцінювати;
- правильність і достатність добору фактів, явищ, процесів для розв'язування поставлених викладачем завдань;
- чіткість і завершеність викладу;
- мовна грамотність.

Критерії оцінки відповіді студента:

Висока оцінка ставиться у випадку:

- студент вільно володіє, визначеними програмою, знаннями й уміннями;
- правильно і в достатній кількості добирає необхідні для відповіді факти;
- висловлює власне ставлення до навчального матеріалу;
- відповідь чітка і завершена;
- мова добра.

Оцінка добре ставиться у відповідності з попередніми вимогами, але:

- студент має незначні ускладнення при використанні визначених програмою знань і умінь;
- при доборі фактів припускається незначних помилок;
- власне ставлення студентом висловлюється, але в аргументації зустрічаються окремі неточності;
- мова добра.

Оцінка задовільно ставиться в такому випадку:

- студент користується лише окремими знаннями й уміннями;
- порушує логіку викладу;

- відповідь недостатньо самостійна;
- аргументація слабка;
- є суттєві помилки в знанні фактичного матеріалу та висновках;
- мова спрощена.

Оцінка незадовільно ставиться в разі незнання більшої частини матеріалу, відсутності будь-якої логіки викладу, а саме:

- студент не володіє необхідними для здійснення завдання уміннями;
- головного фактичного матеріалу не знає.

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Список рекомендованої літератури

Базова

1. Політичний аналіз і прогноз: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2023. 228 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/7048>
2. Політична аналітика в державному управлінні : навч. посіб. / С. О. Телешун, Ю. Г. Кальниш, І. В. Рейтерович, О. Р. Титаренко. - К. : НАДУ, 2012. 228 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/1065947/mod_folder/content/0/-NMKD-library_nadu-Navch_Posybniku-2a4584da-1c57-46d9-821a-8d7b022188a9.pdf?forcedownload=1
3. Митко А. М. Політична аналітика: Навч. посіб. / А. М. Митко –Луцьк :Вежа-друк, 2018. 224 с.
4. Сенченко М., Сенченко О. Мозкові центри країн світу / М. Сенченко, О. Сенченко. - Київ : Персонал, 2016. 278 с.

5. Петренко І. І. Аналітичні центри як суб'єкти формування публічної політики: Монографія / І. І. Петренко - Київ : Вадим Карпенко, 2018. - 359 с.

Додаткова

1. Інструментарій для аналізу політики. Київ-Берлін: Інститут Європейської Політики; Фонд «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва, 2022. 111 с. URL: https://dif.org.ua/files/Books/2023/PDF/toolbox_03_ukr.pdf

2. Вступ до політичної аналітики: Навч. посіб. / Авт. кол.: С.О.Телешун, О.Р.Титаренко, І.В.Рейтерович, С.І.Вировий; За заг. ред. С.О.Телешуна. - К.: Вид-во НАДУ, 2006. 220 с. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Teleshun_Serhii/Vstup_do_politychnoi_analityky.pdf

3. Міненкова П. В. Концептуальні засади та категоріальне визначення поняття "мозкові центри": наукове переосмислення традиційних підходів / П. В. Міненкова // Вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". Політологія. Соціологія. Право. - 2018. - № 1. - С. 17-22.

4. Ініціативу з розвитку аналітичних центрів [Електронний ресурс] // Міжнародний фонд «Відродження». – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.irf.ua/programs/support-think/>.

5. Ландшафт українських неурядових, державних, університетських аналітичних центрів [Електронний ресурс] // Think twice UA – Ініціатива з розвитку та дослідження аналітичних центрів. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://thinktwiceua.org/uk/ttua-content/landshaft-ukrayinskyh-neuryadovyh-derzhavnyh-universytetskyh-analitychnyh-tsentriv/>.

6. Мельник Л. Аналітичні центри в Україні та Німеччині: головні розбіжності та перспективи співпраці [Електронний ресурс] / Л. Мельник, М. Паталонг, О. Сидорчук // Фонд «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://dif.org.ua/uploads/pdf/854168914585d2fd4a3c0f5.81720744.pdf>.

7. Українські аналітичні центри [Електронний ресурс] // Think twice UA – Ініціатива з розвитку та дослідження аналітичних центрів. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <http://thinktwiceua.org/uk/think-tanks/ukraine/>.

8. McGann J. Global Go To Think Tank Index [Електронний ресурс] / James G. McGann // Think Tanks & Civil Societies Program The Lauder Institute The University of Pennsylvania. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://razumkov.org.ua/uploads/article/2018_GGTTI_Pre-release_GotoReport_1.28.18.pdf.

9. Habro, I., Vovchuk, L. & Shevchuk, O. (2020). Informational and Psychological Influence on Student Youth in the Conditions of the Information-Psychological War. Journal of Educational and Social Research, 10 (1), 56-61. <https://doi.org/10.36941/jesr-2020-0006>.

10. Habro, I.V. & Shevchuk, O.V. (2021). Informatiino-psykholohichniy vplyv na suspilnu svidomist v umovakh informatiino-psykholohichnoi viiny. Viiny informatiinoi epokhy: mizhtsyplinaryi dyskurs, 215-228.

Інтернет - ресурси

<http://www.rada.gov.ua>

<http://www.rada.kiev.ua>

<http://www.gntb.n-t.org>

<http://www.nbu.gov.ua>

<http://www.ukma.kiev.ua>

Верховна Рада України

Бібліотека Верховної Ради України

Державна науково-технічна бібліотека України

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

Наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія